

**Procedura postępowania w przypadku dziecka
z cukrzycą typu 1
w Zespole Edukacyjnym nr 10
w Zielonej Górze**

ZESPÓŁ EDUKACYJNY NR 10

I. Cel procedury

Zapewnienie należytych działań pracowników Zespołu Edukacyjnego nr 10 gwarantujących poszkodowanemu dziecku odpowiednią opiekę i niezbędną pomoc.

II. Definicja przedmiotu procedury

Cukrzyca to „grupa chorób metabolicznych charakteryzujących się hiperglikemią (wysoki poziom glukozy we krwi), wynikającą z defektu wydzielania i/lub działania insuliny (jedyny hormon powodujący obniżenie glukozy we krwi).

III. Kogo dotyczy procedura

Do przestrzegania procedury zobowiązani są dyrektor, wicedyrektorzy, pielęgniarka szkolna, nauczyciele, pracownicy administracji i obsługi, uczeń przewlekle chory, rodzice.

IV. Obowiązki, odpowiedzialność, upoważnienia osób realizujących zadanie, które jest przedmiotem procedury

1. Dyrektor zapewnia warunki do bezpiecznego i higienicznego pobytu dzieci w Zespole Edukacyjnym nr 10,
2. Prawidłowe leczenie dziecka spoczywa na rodzicach,
3. Każdy pracownik Zespołu Edukacyjnego nr 10 zobowiązany jest do udzielenia pierwszej pomocy dziecku.

V. Opis działań

1. Objawy niedocukrzenia – hipoglikemii:
 - a) Poziom cukru we krwi spada **poniżej 80 mg/dl**,
 - b) Osłabienie, zmęczenie, problemy z koncentracją, nadpobudliwość, nagłe zmiany nastroju,
 - c) Nadmierny „wilczy głód”,
 - d) Tachykardia „kołatanie serca”,
 - e) Nielogiczne odpowiedzi na zadawane pytania,
 - f) Zaburzenia widzenia tzw. „podwójne widzenie”,
 - g) Bładość skóry, pocenie się, drżenie rąk, bóle głowy, bóle brzucha, nudności,
 - h) Ziewanie, senność,
 - i) Trudności w mówieniu,
 - j) **Utrata przytomności, drgawki, śpiączka hipoglikemiczna**

JAK POMÓC?

- a) Jeśli dziecko jest przytomne podajemy węglowodany proste – cukier sypki – 1 łyżeczka lub więcej, soczek owocowy, słodką herbatę, coca colę, glukozę,

ZESPÓŁ EDUKACYJNY NR 10

- b) Po 15 minutach od przyjęcia glukozy należy sprawdzić poziom cukru. Jeśli glukoza wróciła do normy to dziecko powinno zjeść małą przekąskę w postaci np. kanapki,
- c) jeśli dziecko straciło przytomność (nie ma z nim żadnego kontaktu, nie reaguje na żadne bodźce, może mieć drgawki), **nie wolno wtedy podawać niczego do picia ani do jedzenia do ust!!!**,

CO NALEŻY ZROBIĆ?

- a) Ułożyć dziecko na boku
- b) Wstrzyknąć domięśniowo w pośladek, w ramię, w udo glukagon – zastrzyk ratujący życie,
- c) Zastrzyk z glukagonem znajduje się:
 - u pielęgniarki - przyziemie pokój nr **B 5 budynek B**,
 - w sekretariacie – I piętro pokój nr **A 17 budynek A**,
 - w apteczce nauczycieli wychowania fizycznego – przyziemnie budynek A. Nauczyciele wychowania fizycznego apteczkę z glukagonem zabierają każdorazowo ze sobą podczas wyjazdu na zajęcia wychowania fizycznego,
 - w sali klasy I B – II piętro pokój nr **27 A budynek A** – szafka biurka nauczyciela,
 - w lodówce pokoju nauczycielskiego przedszkola – parter pokój nr **12 A budynek A**,
- d) wezwać pogotowie ratunkowe – sygnalizując, że utrata przytomności dotyczy dziecka z cukrzycą,
- e) skontaktować się z rodzicami dziecka,
- f) po podaniu glukagonu dziecko powinno odzyskać przytomność po kilkunastu minutach.
- g) Dopiero gdy dziecko odzyska przytomność i będzie w dobrym kontakcie można mu podać węglowodany doustnie.

Pamiętaj!!!

Jeżeli dziecko z cukrzycą zostanie znalezione nieprzytomne z niewiadomych przyczyn, należy zawsze podejrzewać, że ma ciężkie niedocukrzenie i należy postępować jak powyżej

- 2. Objawy wysokiego poziomu cukru we krwi – hiperglikemii (**powyżej 200 mg/dl**):
 - a) Wzmoczone pragnienie i potrzeba częstego oddawania moczu,
 - b) Rozdrażnienie, osłabienie, złe samopoczucie,
 - c) Bóle głowy, bóle brzucha, nudności
 - d) Kwaśny zapach z ust

JAK POMÓC I CO NALEŻY ZROBIĆ?

- a) Należy zbadać poziom glukozy
- b) Skontaktować się z pielęgniarką szkolną, skontaktować się z rodzicami dziecka,
- c) Podać dziecku insulinę (dawka korekcyjna), po ok 1 godzinie należy sprawdzić poziom cukru we krwi,
- d) Należy uzupełnić płyny - podać dziecku wodę do picia niegazowaną (dziecko powinno dużo pić, przeciętnie 1 litr w okresie 1,5-2 godzin).
- e) Dziecko nie powinno nic jeść dopóki poziom cukru nie obniży się.

VI. Zajęcia wychowania fizycznego/zajęcia i zabawy ruchowe:

1. Dziecko z cukrzycą podczas wysiłku fizycznego, musi mieć „pod ręką”: glukometr bądź inne urządzenie do badania poziomu cukru oraz coś do zjedzenia na wypadek hipoglikemii,
2. Wskazana jest kontrola poziomu cukru na glukometrze bądź innym urządzeniu przed, w trakcie oraz po zakończeniu aktywności fizycznej.
 - a) Jeśli poziom jest dobry – może wykonywać ćwiczenia fizyczne,
 - b) Jeśli poziom cukru jest zbyt niski (**najczęściej poniżej 100mg/dl**) – pozwolić zjeść dziecku dodatkowy posiłek i skontrolować poziom cukru po 15 minutach, - może wykonywać ćwiczenia fizyczne,
 - c) Jeśli poziom cukru jest bardzo niski (**poniżej 80mg/dl**) – należy postępować jak przy hipoglikemii – dziecko nie może wykonywać żadnej aktywności fizycznej,
 - d) Jeżeli poziom cukru jest zbyt wysoki (**najczęściej powyżej 250mg/dl**) – zanim dziecko zacznie wykonywać ćwiczenia fizyczne należy skontaktować się z rodzicem w celu ustalenia przyczyn wysokiego poziomu cukru i podjęcia decyzji o uczestnictwie w zajęciach wychowania fizycznego.

VII. Dziecko chore na cukrzycę ma prawo:

1. Zmierzyć poziom cukru – także podczas trwania zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych, zajęć przedszkolnych (kontrola nauczyciela),
2. Przeciwdziałać niedocukrzeniu – spożyć posiłek podczas trwania zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych, zajęć przedszkolnych (kontrola nauczyciela),
3. Zaspokoić pragnienie, skorzystać z toalety także podczas zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych, zajęć przedszkolnych,
4. Mieć możliwość dostępu do telefonu komórkowego w celu skontaktowania się z rodzicem lub w celu sprawdzania poziomu cukru – aplikacja.

ZESPÓŁ EDUKACYJNY NR 10

VIII. Załączniki

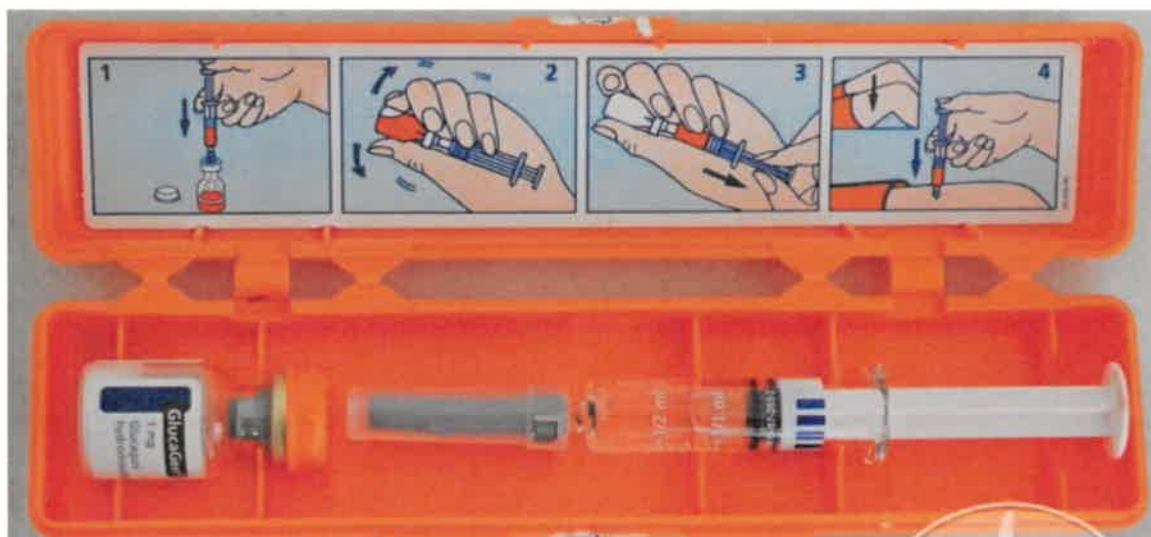
1. Instrukcja dotycząca glukagonu – załącznik nr 1
2. Niezbędnik, czyli co dziecko z cukrzycą zawsze powinno mieć ze sobą – załącznik nr 2,
3. Kodeks praw dziecka z cukrzycą – czyli co każdemu dziecku z cukrzycą typu 1 należy zapewnić w Zespole Edukacyjnym nr 10 – załącznik nr 3,

Procedura wchodzi w życie z dniem 12.02.2020r.

DYREKTOR

mgr Monika Świątkowska

INSTRUKCJA DOTYCZĄCA GLUKAGONU

JAK UŻYĆ GLUKAGONU?

Jeśli osoba z cukrzycą straciła przytomność i nie jest w stanie przyjąć glukozy, należy jej podać glukagon. W pierwszej kolejności należy wezwać pogotowie, a następnie sięgnąć po pomarańczowe pudełko z lekiem, które zawiera dwa pojemniki – fiolkę z suchym proszkiem wraz ze strzykawką wypełnioną rozpuszczalnikiem. Żeby podać glukagon należy:

1. Zdjąć osłonkę igły ze strzykawki oraz uszczelkę z fiolki z proszkiem.
2. Włożyć igłę do fiolki z proszkiem i wcisnąć tłok przelewając wodę ze strzykawki do fiolki.
3. Wymieszać płyn z proszkiem.
4. Obrócić fiolkę i wciągnąć wymieszany roztwór z powrotem do strzykawki.
5. Wstrzyknąć całą zawartość strzykawki domięśniowo (np. w udo lub pośladek)
6. Ułożyć dziecko na boku, aby uniknąć zadławienia lub jeśli pojawią się wymioty.

Po odzyskaniu przytomności, należy natychmiast podać glukozę w postaci żelu, soku lub w innej łatwo przyswajalnej formie (oczywiście jeśli osoba poszkodowana jest w stanie przełykać).

Niezbędnik, czyli co dziecko z cukrzycą zawsze powinien mieć ze sobą

1. Pen – „wstrzykiwacz” z insuliną lub pompę insulinową, jeżeli jest leczone przy pomocy pompy,
2. Glukometr z nakłuwaczem i z zestawem pasków oraz gazików,
3. Drugie śniadanie lub dodatkowe posiłki przeliczone na wymienniki np. przeznaczone na „zabezpieczenie” zajęć wychowania fizycznego w danym dniu,
4. Dodatkowe produkty – soczek owocowy, tabletki z glukozą w razie pojawienia się objawów hipoglikemii,
5. Telefon do rodziców,
6. Informację w postaci kartki lub bransoletki na rękę, która informuje, że dziecko choruje na cukrzycę.
7. Glukagon (zestaw w pomarańczowym pudełku).

Kodeks praw dziecka z cukrzycą – każdemu dziecku
z cukrzycą typu 1

należy zapewnić w Zespole Edukacyjnym nr 10:

1. Możliwość zmierzenia poziomu glukozy na glukometrze lub sprawdzenie na innym urządzeniu w dowolnym momencie – także w trakcie trwania zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych, przedszkolnych. Jeśli dziecko tego nie potrafi, poziom cukru mierzy nauczyciel.
2. Właściwe postępowanie z niedocukrzeniem zgodnie z przyjętą procedurą i ustaleniami z rodzicami dziecka.
3. Możliwość spożycia posiłków o określonej godzinie, a jeśli istnieje taka potrzeba, nawet w trakcie trwania zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych, przedszkolnych.
4. Możliwość zaspokojenia pragnienia oraz możliwość korzystania z toalety, także w czasie trwania zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych, przedszkolnych.
5. Możliwość uczestniczenia w pełnym zakresie w zajęciach wychowania fizycznego oraz różnych zajęciach pozaszkolnych, przedszkolnych np. wycieczkach turystycznych, zielonych szkołach.
6. Możliwość korzystania z telefonu komórkowego w celu skontaktowania się z rodzicami lub do sprawdzenia poziomu cukru - aplikacja.